

«Organisatie»
«Naam_1»
«Postbus»
«Postcode» «Gemeente»

West-Brabant, 21 november 2017

Betreft: Aanbieding Ons 2050; definitieve Regionale Energiestrategie West-Brabant

«Aanhef» «Naam»,

In juni hebben wij aan u het ontwerp van de Regionale Energiestrategie West-Brabant 'Ons 2050' toegestuurd. Met deze brief bieden wij u de definitieve versie aan. De Regionale Energiestrategie West-Brabant is te vinden op www.energietransitiewb.nl/Ons2050. Wij geven de regio graag ons advies hoe de strategie verder opgepakt kan worden.

Ontvangen reacties en verwerking daarvan

We hebben ruim 20 reacties ontvangen. Zowel vanuit ondernemers, onderwijs, ondernemende burgers als overheid hebben we waardevolle input gekregen om het ontwerp aan te scherpen. Reacties gaan over het rapport zelf (stijl, taal, leesbaarheid en logica) maar bevatten ook meer fundamentele inhoudelijke opmerkingen. Wij hebben alle reacties tot ons genomen en grotendeels verwerkt in de definitieve versie. De reacties waren positief: goed dat de strategie er ligt en dat omvang van de opgave helder is. Partijen onderschrijven dat de flexibele strategie goed past. Zij kunnen zich eveneens vinden in de voorgestelde maatregelen voor de komende vier jaar. Voor veel partijen is het voorstel om een nieuwe Stichting Ons 2050 te starten en die stichting de spil in de energiestrategie te laten zijn, nog een brug te ver. Doel, omvang, positionering en mandaat van de stichting moeten nader worden uitgewerkt. Daarom hebben wij hoofdstuk 5 herzien en doen we een nieuw voorstel om te komen tot de benodigde uitvoeringsorganisatie.

Hoe nu verder – Ons advies

Met het aanbieden van deze definitieve Regionale Energiestrategie ronden we een periode van ontwerpen af. Als één van de vijf pilotregio's in de Green Deal Regionale Energiestrategie hebben wij deze strategie met hulp van rijkspartijen en andere overheden opgesteld. Er start een nieuwe fase: van strategie naar uitvoering!

In de strategie hebben wij kansen en knelpunten benoemd die niet vanzelf verzilverd of opgelost worden. Wij geven graag de volgende adviezen mee aan de samenwerkende partijen in de regio en de betrokken Green Deal partners.

1. **Continueer** de ingezette **samenwerking** tussen de verschillende lagen van de overheid. Rijkspartners, provincie, waterschappen en gemeenten hebben allemaal een rol in de transitie naar een energieneutrale regio. We weten elkaar nu goed te vinden, kennen de relevante personen en netwerken en kunnen die nu benutten om meters te maken.
2. Voor de uitwerking van de **transitiepaden Mobiliteit & Transport** en **Hoge Temperatuur Warmte** stellen wij voor om, onder de regiegroep, **twee werktafels in te richten** waar rijk, provincie en lokale stakeholders met elkaar nadere inkleuring geven aan de voorliggende opgave.
3. Voor de uitwerking van de **transitiepaden Lage Temperatuur Warmte** en **Kracht & Licht** is het zaak om geïnventariseerde projecten, initiatieven en ideeën uit te gaan werken op lokaal niveau. Een **doorvertaling** van de Regionale Energiestrategie **naar lokale energiestrategieën** is daarbij raadzaam. De stichting Support Ons 2050. Deze stichting brengt duurzame energieprojecten meer, beter en sneller tot realisatie.
4. Voor de **besparingsopgave** bevelen wij aan om **op lokaal niveau** uitvoering te gaan **regisseren** en **op regionaal niveau** (o.a. met inzet van het regionale energieloket) te **faciliteren**. Vanuit het rijk komt er een verplichting om op gemeentelijk niveau een **warmtetransitieplan** te **maken**. Uit zo'n plan, liefst op wijkniveau, valt goed af te leiden welke besparingsacties nodig zijn.
5. In de strategie benadrukken we dat er naast energie besparen en schoon opwekken er nog een 3^e opgave ligt, die van het **aanwakkeren van eigenaarschap en een nieuw bewustzijn**. Dit vraagt om nieuwe kennis, langjarige campagnes en systeeminnovatie. Alleen een gezamenlijke boodschap met bijpassende campagne en middelen gaat zorgen voor de benodigde versnelling. Een doelgroepenbenadering op wijkniveau lijkt ons hierin de beste aanpak.
6. Het is nodig om de energietransitie te **borgen in diverse organisaties, begrotingen en ruimtelijke plannen** en **economische ontwikkelingen** in de regio. Voor ruimtelijke verankering biedt de Omgevingswet met omgevingsvisie en omgevingsplan daar alle mogelijkheid toe. In begroting van alle partijen zullen middelen vrijgemaakt moeten worden. Overheid, bedrijven, onderwijs en ook bewoners moeten geld reserveren om benodigde maatregelen te treffen. Wij verwachten dat de onderzoeken over de economische impact begin 2018 zijn afgerond en worden gedeeld.
8. Tot slot is het noodzakelijk om **mensen vrij te maken en op te gaan leiden** om de energietransitie te begeleiden. Het is niet iets wat je erbij doet. Het is de opgave van de regio en daar is capaciteit voor nodig. Deels is die aanwezig in de regio, deels moeten we die met elkaar opleiden en het onderwijs daarop gaan inrichten. Wij hebben de West-Brabantse onderwijsorganisaties verzocht hierin actief te participeren.

Vervolg – de eerste stappen

Onze opdracht zit er in zekere zin op. De Regionale Energiestrategie West-Brabant is een feit en in samenspraak met stakeholders uit de regio en met de Green Deal partners opgesteld. Wij ervaren dit echter anders: we zijn nog maar net begonnen en er is nog een lange weg te gaan.

Graag willen wij met u een volgende stap maken van strategie naar uitvoering. Dit doen we door gezamenlijk het proces te blijven aansturen, verbindingen te blijven leggen en focus te houden op realisatie van wat de strategie heeft opgeleverd. Zo werken we aan een concretiseringslag van de uitvoeringsagenda naar een actieprogramma. De praktische ondersteuning wordt tot het installeren van de definitieve uitvoeringsorganisatie vormgegeven door RWB.

Naast ons hebben partijen in de regio al aangegeven dat ze met de strategie als basis aan de slag gaan binnen hun eigen organisaties. Een aantal gemeenten gebruikt de strategie als onderlegger voor een eigen lokale energiestrategie of duurzaamheidsbeleid. Sommige gebruiken de strategie voor het opstellen van de omgevingsvisie, waaronder de provincie Noord-Brabant. Bewoners en ondernemers hebben ons aangegeven graag aan de slag te gaan met concrete projecten, maar daarbij hulp nodig te hebben vanuit de (regionale) overheid. Hulp die wij natuurlijk van harte geven. Ook zijn er partijen die (nog) niet hebben aangegeven hoe zij omgaan met deze strategie. Daar gaan wij op korte termijn het gesprek mee aan. Alleen als iedereen meedoet, bereiken we ons doel. Begin 2018 komen wij als regiegroep weer bij elkaar. We bekijken dan hoe we de strategie van papier naar realiteit kunnen brengen. Wij zullen u betrekken via onze regionale nieuwsbrief en persoonlijk contact.

Ambassadeur Ons2050

U bent ook één van de ambassadeurs van Ons2050. Daarom ontvangt u bij deze brief ook een keycord waarmee uw ambassadeurschap zichtbaar wordt.

Heeft u nog vragen?

Neem dan contact met ons op via energiestrategie@west-brabant.eu.

Wij wensen u veel inspiratie en succes bij het oppakken van de kansen die zijn benoemd!

Met energieke groet,
Namens de regiegroep Regionale Energiestrategie West-Brabant,

Machiel de Gelder,
voorzitter Regiegroep Regionale Energietransitie West-Brabant